Документ подписан простой электронной подписью
Информация о владельце:
ФИО: Сыров Игорь Анатольевич
Должность: Директор
Дата подписания: 30.10.2023 15:24:51
Уникальный программный ключ:
b683afe664d7e9f64175886cf9626a198149ad36

СТЕРЛИТАМАКСКИЙ ФИЛИАЛ
ФЕДЕРАЛЬНОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО БЮДЖЕТНОГО ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО
УЧРЕЖДЕНИЯ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
«УФИМСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИЙ»

Факультет ***Башкирской и тюркской филологии***
Кафедра ***Башкирской филологии***

Оценочные материалы по дисциплине (модулю)

дисциплина ***Литература родственных (тюркских) народов***

Блок Б1, часть, формируемая участниками образовательных отношений, Б1.В.15
цикл дисциплины и его часть (обязательная часть или часть, формируемая участниками образовательных отношений)

Направление

44.03.05 ***Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)***
код наименование направления

Программа

Родной (башкирский) язык и литература, Иностранный язык

Форма обучения

Очная

Для поступивших на обучение в
2023 г.

Разработчик (составитель)
кандидат филологических наук, доцент
Фаткуллина Р. Х.
ученая степень, должность, ФИО

Стерлитамак 2023

1. Перечень компетенций, индикаторов достижения компетенций и описание показателей и критериев оценивания результатов обучения по дисциплине (модулю) 3
2. Оценочные средства, необходимые для оценки результатов обучения по дисциплине (модулю) 8
3. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания результатов обучения по дисциплине (модулю), описание шкал оценивания 8

1. Перечень компетенций, индикаторов достижения компетенций и описание показателей и критериев оценивания результатов обучения по дисциплине (модулю)

Формируемая компетенция (с указанием кода)	Код и наименование индикатора достижения компетенции	Результаты обучения по дисциплине (модулю)	Показатели и критерии оценивания результатов обучения по дисциплине (модулю)				Вид оценочного средства
1	2	3	4				5
			неуд.	удовл.	хорошо	отлично	
ПК-2. Способен выделять структурные элементы, входящие в систему познания предметной области (в соответствии с профилем и уровнем обучения), анализировать их в единстве содержания, формы и выполняемы	ПК-2.1. ПК-2.1. Знает структурные элементы, входящие в систему познания предметной области, выделяет и анализирует единицы различных уровней языковой системы в единстве их содержания, формы и функций, мир	Обучающийся должен: знать основные закономерности литературного процесса	Не знает основные закономерности литературного процесса	Частично знает основные закономерности литературного процесса	Знает основные закономерности литературного процесса, но допускает незначительные ошибки	Отлично знает основные закономерности литературного процесса	Тест. Выполнение индивидуальных заданий.

х функций	художественного произведения как культурно-эстетического феномена и литературных явлений в их структурном единстве и функциях						
	ПК-2.2. Умеет находить структурные элементы, входящие в систему познания предметной области, анализировать, синтезировать, применять системный подход в соответствии с поставленны	Обучающийся должен: уметь анализировать художественные произведения литературы родственных народов.	Не умеет анализировать художественные произведения литературы родственных народов.	Частично умеет анализировать художественные произведения литературы родственных народов.	Умеет анализировать художественные произведения литературы родственных народов, но допускает незначительные ошибки	Умеет анализировать художественные произведения литературы родственных народов.	Тест. Выполнение индивидуальных заданий.

	ми задачами.						
	ПК-2.3. Владеет навыками анализа и интерпретации литературных и языковых явлений в единстве содержания, формы и выполняемых функций	Обучающийся должен: владеть навыками анализа литературных произведений различных видов и жанров	Не владеет навыками анализа литературных произведений различных видов и жанров	Частично владеетнавыками анализа литературных произведений различных видов и жанров	Владеет навыками анализа литературных произведений различных видов и жанров, но допускает значительные ошибки	Владеет навыками анализа литературных произведений различных видов и жанров	Тест. Выполнение индивидуальных заданий.
ПК-4. Способен проектировать индивидуальные образовательные маршруты обучающихся по преподаваемым учебным предметам	ПК-4.1. Знает способы разработки индивидуально ориентированных учебных материалов по родному языку и литературе с учетом индивидуальных особенностей обучающихся , их особых	Обучающийся должен: знать содержание и художественные особенности произведений литературы родственных народов.	Не знает содержание и художественные особенности произведений литературы родственных народов.	Не полностью знает содержание и художественные особенности произведений литературы родственных народов.	Знает содержание и художественные особенности произведений литературы родственных народов, но допускает незначительные ошибки	Отлично знает содержание и художественные особенности произведений литературы родственных народов	Тест. Выполнение индивидуальных заданий.

	образовательных потребностей						
	ПК-4.2. Умеет проектировать индивидуальные образовательные модели урочной и внеурочной деятельности по преподаваемым учебным предметам с ориентацией на достижение личностных результатов.	Обучающийся должен: уметь характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения.	Не умеет характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения.	Не полностью умеет характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения.	Умеет характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения, но допускает незначительные ошибки	Умеет характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения	Тест. Выполнение индивидуальных заданий.
	ПК-4.3. Владеет навыками применения различных средств оценивания индивидуальных	Обучающийся должен: владеть навыками литературоведческого анализа художественных текстов литературы	Не владеет навыками литературоведческого анализа художественных текстов литературы родственных народов.	Не полностью владеет навыками литературоведческого анализа художественных текстов литературы родственных	Владеет навыками литературоведческого анализа художественных текстов литературы родственных народов, но	Владеет навыками литературоведческого анализа художественных текстов литературы родственных народов.	Тест. Выполнение индивидуальных заданий.

	достижений обучающихся при изучении родного языка и литературы	родственных народов.		народов.	допускает незначительные ошибки		

2. Оценочные средства, необходимые для оценки результатов обучения по дисциплине (модулю)

Перечень вопросов к зачету по дисциплине

1. «Туғандаш халыҡтар әҙәбиәте» тураһында төшөнсә. Төрки халыҡтары әҙәбиәтенең уртаҡ сығанаҡтары.
2. Төрки халыҡтары фольклорында уртаҡ һыҙаттар.
3. Төрки халыҡтары әҙәбиәтендә көнсығыш жанрҙарының ҡулланылышы.
4. Төрки халыҡтарының мәҙәни ҡомартҡыһы булараҡ эпостар
5. Татар шиғриәтенә байҡау. Ғ. Тукай ижадының жанр төрлөлөгө, идея-тематик йөкмәткеһе.
6. Татар поэзияһы үҫешендә Х. Туфан, М. Йәлил, Р. Харис, Р. Файзуллин һ.б. роле.
7. Татар прозаһына күҙәтеү (Аяз Ғиләжев, Ә. Еники, Ә. Баян һ.б.)
8. Татар драматургияһына байҡау (М. Фәйзи, Ғ. Ҡотой, Т. Миңнуллин, Д.Салихов һ.б.)
9. Ҡаҙаҡ яҙыусыһы Абай Ҡонанбаев ижады. Шиғырҙарының поэтик үҙенсәлектәре.
10. Абайҙың «Искәндәр», «Мәсғүт» поэмаларында конфликттың ҡуйылышы, поэтик образдарҙың символок мәғәнәһе.
11. Абайҙың «Хикмәтле һүҙ» дидактик әҫәренең жанр тәбиғәте.
12. Ҡаҙаҡ прозаһында хикәйә жанры.
13. Мөхтәр Ауэзовтың «Абай юлы» романында Абай образы.
14. Үзбәк әҙәбиәте. Зөлфиә шиғриәте үҙенсәлектәре.
15. Төркмән әҙәбиәте үҙенсәлектәре
16. Әзербайжан әҙәбиәте.
17. Төрки халыҡтары әҙәбиәте үҫешенә Рәсүл Ғамзатов ижадының йоғонтоһо. «Минең Дағстаным» китабының стиль үҙенсәлектәре, ватансылыҡ рухы сағылышы. Р. Ғамзатов шиғриәтенең, поэмаларының идея-тематик йөкмәткеһе, художество үҙенсәлектәре.
18. Балҡар әҙәбиәте. Ҡайсын Кулиев поэзияһында милли һыҙаттарҙың сағылышы.
19. Сыңғыҙ Айытматовтың «Йөҙгә йөҙ», «Беренсе уҡытыусы», «Дөйә күҙе», «Йәмилә», «Ҡыҙыл яулыҡлы тирәккәйем минең» повестарында шәхес һәм йәмғиәт мөнәсәбәттәре.
20. С. Айытматовтың «Хуш Гөлһары!», «Әсә баҫыуы» повестарында композиция ҡоролошо.
21. Сыңғыҙ Айытматовтың «Аҡ пароход», «Диңгеҙ буйлап йүгереүсе алабай» повестарында социаль-фәлсәфәүи проблемаларҙың ҡуйылышы.
22. С. Айытматовтың «Буранлы ярымстанция, йәки быуаттан да оҙон көн» романының конфликт үҙенсәлектәре.
23. Сыңғыҙ Айытматовтың «Язалау урыны» романының фәлсәфәүи нигеҙе.
24. Сыңғыҙ Айытматовтың «Тауҙар ҡолағанда» («Мәңгелек кәләш») һәм «Кассандра тамғаһы» романдарына байҡау.
25. Алтай әҙәбиәтенә байҡау.
26. Ҡарағалпаҡ әҙәбиәтенә байҡау.
27. Әҙәби бәйләнештәрҙең милли әҙәбиәттәр үҫешендәге роле.

3. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания результатов обучения по дисциплине (модулю), описание шкал оценивания

Тест 1

Төрки халыҡтарында көнсығыш поэтикаһы традициялары

1. Көнсығыш поэзияһында киң таралған, ике юллы бәйет-строфаларҙан торған, юл һандары 24-кәсә еткән, аа ба ва … рифмалашыу системаһына ҡоролған, башлыса, мөхәббәт темаһына яҙылған лирик жанр:

+а) ғәзәл

б) ҡасидә
в) робағи
г) мәснәүи

2. Халыҡ ижадының мотивтарын ижади үҙләштереп, үҫтереп яҙылған романтик, фәлсәфәүи әҫәр:
а) повесть
б) баллада
в) роман
+г) хикәйәт

3. Әхлаҡи, ижтимағи йөкмәткеле, аллегорияға ҡоролған жанр:
а) шиғыр
б) йыр
+в) мәҫәл
г) хикәйә

4. Күренекле шәхестәрҙе, данлыҡлы ваҡиғаны, еңеүҙе данлауға ҡоролған лирик жанр:
а) робағи
+б) мәдхиә
в) мәрҫиә
г) элегия

5. Кешенең вафаты айҡанлы яҙылған ҡайғылы шиғыр:
а) робағи
б) мәдхиә
+в) мәрҫиә
г) элегия

6. Йәнәш рифма менән килгән ике юллы строфа йәки уға ҡоролған жанр:
а) робағи
+б) мәснәүи
в) бәйет
г) ҡасидә

7. Фәһемле бер хәл-ваҡиғаны, күренеште, уй-фекерҙе образлы һәм йыйнаҡ итеп тасуирлаусы, фәлсәфәүи йөкмәткеле кескәй әҫәр:
+а) парса
б) шиғыр
в) мәҫәл
г) хикәйәт

8. Көнсығыш поэзияһында беренсе, икенсе һәм дүртенсе юлдары рифмалашҡан фәлсәфәүи йөкмәткеле 4 юллы шиғыр-миниатюра:
+а) робағи
б) мәдхиә
в) мәрҫиә
г) элегия

9. Көнсығыш поэтикаһында строфала шиғыр юлдары аҙағында айырым фразаларҙы йәки һүҙҙәрҙе ҡабатлау:
а) анафора

+б) рәдиф
в) эпанастрофа

10. Ғүмәр Хәйәм робағиҙарын башҡорт теленә кем тәржемә иткән?
а) Мостай Кәрим
+б) Рәми Ғарипов
в) Рәйес Түләк
г) Сәйфи Ҡудаш
д) Назар Нәжми

11. Алишер Науаиҙың хәмсәһен тәшкил итеүсе поэмаларҙы логик эҙмә-эҙлелектә бирегеҙ:
3а) «Ләйлә менән Мәжнүн»
4б) «Ете планета»
2в) «Фәрһад һәм Ширин»
5г) «Искәндәр ҡәлғәһе»
1д) «Дөрөҫ йәшәүселәрҙең аптырашы»

12. Биш әҫәр (поэма) шәлкеме көнсығыш поэтикаһында нисек атала?
а) робағи
+б) хәмсә
в) пенталогия
г) трилогия
д) ҡасидә

Тест 2
Төрки халыҡтарының эпик ҡомартҡылары
1. “Манас” эпосы ҡайһы төрки халҡының мәшһүр ҡомартҡыһы?
а) башҡорт
б) татар
в) ҡаҙаҡ
г) үзбәк
+д) ҡырғыҙ

2. “Героглы” эпосы ҡайһы төрки халҡының мәшһүр ҡомартҡыһы?
а) башҡорт
б) татар
+в) төркмән
г) үзбәк
д) ҡырғыҙ

3. “Урал батыр” эпосы ҡайһы төрки халҡының мәшһүр ҡомартҡыһы?
+а) башҡорт
б) татар
в) ҡарағалпаҡ
г) балҡар
д) ҡырғыҙ

4. Олонхо ҡайһы төрки халҡының мәшһүр ҡомартҡыһы?
а) үзбәк
б) татар
в) ҡаҙаҡ
+г) яҡут

д) ҡырғыҙ

5. “Айһылыу” эпосы ҡайһы төрки халҡының мәшһүр ҡомартҡыһы?
а) башҡорт
б) балҡар
в) ҡаҙаҡ
+г) үзбәк
д) ҡырғыҙ

6. “Ҡобланды батыр” эпосы ҡайһы төрки халҡының мәшһүр ҡомартҡыһы?
а) яҡут
б) алтай
+в) ҡаҙаҡ
г) үзбәк
д) ҡырғыҙ

7. “Улып” эпосы ҡайһы төрки халҡының мәшһүр ҡомартҡыһы?
+а) сыуаш
б) башҡорт
в) ҡаҙаҡ
г) үзбәк
д) ҡырғыҙ

8. “Ҡырҡ ҡыҙ” эпосы ҡайһы төрки халҡының мәшһүр ҡомартҡыһы?
а) башҡорт
+б) ҡарағалпаҡ
в) ҡаҙаҡ
г) үзбәк
д) ҡырғыҙ

9. Яҡут эпосын башҡарыусы нисек атала?
а) сәсән
б) йырау
+в) олонхосут
г) манасчы
д) кайчы

10. Алтай эпосын башҡарыусы нисек атала?
а) сәсән
б) йырау
в) олонхосут
г) манасчы
+д) кайчы

11. Үзбәк эпосын башҡарыусы нисек атала?
а) сәсән
+б) дастанчи
в) олонхосут
г) манасчы
д) кайчы

12. Ҡарағалпаҡ эпосын башҡарыусы нисек атала?

+а) жырау
б) дастанчи
в) олонхосут
г) манасчы
д) кайчы

13. Эр Соготох ҡайһы эпостың төп геройы?
+а) “Олонхо”
б) “Манас”
в) “Улып”
г) “Ҡобланды батыр”
д) “Ҡырҡ ҡыҙ”

14. “Манас” эпосы атамаһы нимәне аңлата?
а) ағасты
+б) герой исемен
в) ырыуҙы
г) халыҡты

15. Түбәндәге өҙөктәр ҡайһы эпостың бүлектәре: “Алмамбеттың килеүе”, “Ҡаныкәйгә өйләнеү”, “Мәккәгә хаж ҡылыу” һ.б.
а) “Олонхо”
б) “Манас”
в) “Улып”
+г) “Ҡобланды батыр”
д) “Ҡырҡ ҡыҙ”

Тест 3
Татар әҙәбиәте
1. Татар-башҡорт әҙәби бәйләнештәрен “Рухи күперҙәр” исемле китабында яҡтыртыусы ғалим:
а) Ғайса Хөсәйенов
б) Ким Әхмәтйәнов
+в) Суфиян Сафуанов
г) Дания Заһиҙуллина
д) Тәлғәт Ғәлиуллин

2. Ғабдулла Туҡай йәшәгән йылдар:
а) 1919-2005
б) 1895-1919
+в) 1886-1913
г) 1845-1904

3. Ғабдулла Туҡай ижадының Ҡазан осоро тип нисәнсе йылдар иҫәпләнә:
+а) 1908-1913
б) 1905-1907
в) 1907-1908
г) 1910-1913

4. Ғабдулла Туҡайҙың матбуғатта баҫылған тәүге шиғыры:
а) “Туған тел”
б) “Йәйге таң хәтирәһе”

+в) “Мужик йоҡоһо”
г) “”Дуҫтарға бер һүҙ”
д) “Шүрәле”

5. Ғабдулла Туҡайҙың әкиәтен билдәләгеҙ:
а) “Туған тел”
б) “Йәйге таң хәтирәһе”
в) “Мужик йоҡоһо”
г) “”Дуҫтарға бер һүҙ”
+д) “Шүрәле”

6. Түбәндәге өҙөк Ғабдулла Туҡайҙың ниндәй шиғырынан алынған?
“Донъяла күп нәмә белдем
Һин – туған тел арҡылы”.
+а) “Туған тел”
б) “Йәйге таң хәтирәһе”
в) “Мужик йоҡоһо”
г) “”Дуҫтарға бер һүҙ”
д) “Шүрәле”

7. Ғабдулла Туҡайҙың ҡайһы әҫәре сатирик әҫәр түгел?
а) “Бесән баҙары, яхуд Яңы Киҫекбаш”
б) “Улмы? - Ул”
в) “Милләтселәр”
+г) “Йәйге таң хәтирәһе”
д) “Ҡазан вә Ҡабан арты”

8. Әҫәрҙәре араһынан Ғабдулла Туҡайҙың сатирик поэмаһын билдәләгеҙ:
+а) “Бесән баҙары, яхуд Яңы Киҫекбаш”
б) “Улмы? - Ул”
в) “Милләтселәр”
г) “Йәйге таң хәтирәһе”
д) “Ҡазан вә Ҡабан арты”

9. Ғабдулла Туҡайҙың “Бесән баҙары, яхуд Яңы Киҫекбаш” әҫәрендә “героик” образ:
а) Ғәли батыр
+б) цирк “батыры” Карәхмәт
в) Дейеү
г) Киҫекбаш

10. Ғабдулла Туҡай һәм Мәжит Ғафури дуҫлығы хаҡында “Яҙҙы ҡаршылағанда” әҫәренең авторы:
а) Мостай Кәрим
+б) Сәйфи Ҡудаш
в) Нәҡи Иҫәнбәт
г) Фәтих Әмирхан
д) Хәсән Туфан

11. Татар әҙәбиәтендә фашист тотҡонлоғон үткән герой-шағир:
а) Нәҡи Иҫәнбәт
б) Әмирхан Еники
в) Хәсән Туфан

+г) Муса Йәлил

12. Муса Йәлилдең фашистарҙа әсирлектә сағында яҙған шиғырҙары ниндәй йыйынтыҡҡа тупланған?
+а) “Моабит дәфтәрҙәре”
б) “Концлагерь”
в) “Фашист тырнағында”
г) “Илем өсөн”

13. Түбәндәге строфа Муса Йәлилдең ҡайһы шиғырынан алынған?
Сикләнһә лә ғүмер, йәшлек беҙҙең
Эҙһеҙ һүнә тиеп уйлама!
Әйтһен йәштәр: бына шулай йәшәп,
Шулай үлһәң ине донъяла.
а) “Йырҙарым”
б) “Бүреләр”
+в) “Дусҡа”
г) “Ҡошсоҡ”
д) “Ҡыҙыл ромашкалар”

14. Муса Йәлил хаҡында “Моңло бер йыр” пьесаһының авторы кем?
а) Нәжиб Асанбаев
б) Мостай Кәрим
+в) Туфан Миңнуллин
г) Ғәлиәскәр Камал
д) Нәҡи Исәнбәт

15. “Әйткән инең”, “Ағыла ла болот ағыла”, “Һиңә”, “Ромашкалар”, “Кейек ҡаҙҙар” йырҙарының авторы кем?
а) Һаҙый Таҡташ
+б) Хәсән Туфан
в) Муса Йәлил
г) Ренат Харис
д) Рауил Фәйзуллин

16. Ғәлимйән Ибраһимовтың тыуған ерен билдәләгеҙ:
а) Ҡазан ҡалаһы
+б) Башҡортостандың Ауырғазы районы Солтанморат ауылы
в) Шишмә районы Келәш ауылы
г) Татарстандың Аҡсубай районы Иҫке Кармәт ауылы

17. Ғәлимйән Ибраһимов “Ғәлиә” мәҙрәсәһендә кемдең уҡытыусыһы була?
а) Мостай Кәрим
б) Аҡмулла
в) Мөхәмәтсәлим Өмөтбаев
+г) Шәйехзада Бабич

18. Түбәндәге әҫәрҙәрҙән ҡайһыһы Ғәлимйән Ибраһимовтыҡы түгел?
а) “Башҡорт ҡыҙы Гөлбикә”
б) “Беҙҙең көндәр”
в) “Тәрән тамырҙар”
+г) “Хәтерҙә ҡалған минуттар”

д) “Алмасыбар”

19. Ғәзел Ҡотойҙың “Тапшырылмаған хаттар” повесының композиция ҡоролошо үҙенсәлеге нимәлә?
+а) әҫәр хаттарҙан ғына тора
б) әҫәр диалогтарҙан ғына тора
в) әҫәр үҙ аллы новеллаларҙан тора

20. Ғәҙел Ҡотойҙың “Тапшырылмаған хаттар” повесы буйынса спектаклде Мәжит Ғафури исемендәге академия драма театрында кем ҡуйған?
а) Гөлдәр Ильясова
б) Шәүрә Мортазина
+в) Рифҡәт Исрафилов
г) Айрат Абушахманов

21. Туфан Миңнуллиндың Муса Йәлилгә бағышланған пьесаһы нисек атала?
а) “Муса Йәлил”
б) “Һуңғы һынау”
+в) “Моңло бер йыр”
г) “Моабит дәфтәрҙәре”
д) “Беҙҙең Муса”

22. Ҡайһы әҫәр Туфан Миңнуллин пьесаһы түгел?
а) “Әсәйҙәр һәм бәпәйҙәр”
+б) “Өҙөлгән йөҙөм”
в) “Моңло бер йыр”
г) “Мулла”
д) “Нәҙер”

23. Әмирхан Еникиҙың тыуған ерен билдәләгеҙ?
+а) Башҡортостандың Благовар районы Яңы Ҡарғалы ауылы
б) Башҡортостандың Ауырғазы районы Солтанморат ауылы
в) Башҡортостандың Шишмә районы Келәш ауылы
г) Татарстандың Аҡсубай районы Иҫке Кармәт ауылы

24. Әмирхан Еникиҙың “Әйтелмәгән васыят” хикәйәһендә символик образдар:
а) ҡояш менән ай
+б) ҡылған менән усаҡ
в) ҡапҡа
г) күпер
д) эшләпә

25. Әмирхан Еникиҙың “Әйтелмәгән васыят” хикәйәһендә төп проблема:
а) туғандар араһында мираҫ бүлешеү
+б) быуындар араһында рухи бәйләнештәрҙең өҙөлөүе
в) матди һәм рухи байлыҡ нисбәте
г) өлкән кешенең күңел донъяһын һүрәтләү

Тест 4
Сыңғыҙ Айытматов ижады

1. “Диңгеҙ буйлап йүгереүсе алабай” повесы геройын билдәлә:

а) Танабай Баҡасов
б) Дүйшөн
в) Толғанай
+г) Кириск
д) Йәмилә

2. “Беренсе уҡытыусы” повесы геройын билдәлә:
а) Танабай Баҡасов
+б) Дүйшөн
в) Толғанай
г) Кириск
д) Йәмилә

3. “Әсә баҫыуы” повесы геройын билдәлә:
а) Танабай Баҡасов
б) Дүйшөн
+в) Толғанай
г) Кириск
д) Йәмилә

4. “Хуш, Гөлһары” повесы геройын билдәлә;
+а) Танабай Баҡасов
б) Дүйшөн
в) Толғанай
г) Кириск
д) Йәмилә

5. Ҡайһы повесть композицияһы төп геройҙың баҫыу менән диалогына ҡоролған:
а) “Йәмилә”
+б) “Әсә баҫыуы”
в) “Беренсе уҡытыусы”
г) “Иртә торналар”
д) “Йөҙгә йөҙ”

6. “Йәмилә” повесында ваҡиғалар кем исеменән хикәйәләнә:
а) Йәмилә
б) Данияр
в) Садыҡ
г) автор
+д) Сәид

7. Сыңғыҙ Айытматовтың ҡайһы повесы хаҡында “мөхәббәт тураһында иң көслө әҫәр” тигәндәр?
+а) “Йәмилә”
б) “Әсә баҫыуы”
в) “Беренсе уҡытыусы”
г) “Иртә торналар”
д) “Йөҙгә йөҙ”

8. “Хуш, Гөлһары” повесында Гөлһары нимәнең ҡушаматы?
а) дөйәнең
+б) аттың

в) эттең
г) төлкөнөң

9. Өҙөк Сыңғыҙ Айытматовтың ниндәй әҫәренән алынған?
“Йәнә шунда минең йыуанысым; кешеләгә бала выжданы – орлоҡтағы яралғы менән бер ул, яралғыһыҙ орлоҡ шытып сыҡмай. Донъяла беҙҙе ни генә көтмәһен, дөрөҫлөк кешеләр тыуып үлгән саҡта мәңге ҡаласаҡ…”
а) “Йәмилә”
б) “Әсә баҫыуы”
в) “Беренсе уҡытыусы”
+г) “Аҡ пароход”
д) “Йөҙгә йөҙ”

10. Башҡалар хаҡына үҙ-үҙеңде ҡорбан итеү мотивы Сыңғыҙ Айытматовтың ниндәй повесында социаль-фәлсәфәүи планда бирелә?
а) “Йәмилә”
б) “Әсә баҫыуы”
в) “Беренсе уҡытыусы”
г) “Аҡ пароход”
+д) “ Диңгеҙ буйлап йүгереүсе алабай”

11. Сыңғыҙ Айытматовтың “Аҡ пароход” повесын башҡорт теленә кем тәржемә иткән?
+а) Нәжиб Иҙелбай
б) Мостай Кәрим
в) Назар Нәжми
г) Муса Ғәли
д) Йәркәй Яҡшыдәүләтов

12. Сыңғыҙ Айытматовтың “Аҡ пароход” повесында тотем хайуан йәки ҡош образы:
+а) болан
б) мышы
в) айыу
г) ҡуян
д) бүре
Тест 5

1. Сыңғыҙ Айытматовтың “Аҡ пароход” повесын 2013 йылда башҡорт театры сәхнәһенә сығарған режиссер:
а) Айрат Абушаһманов
б) Азат Нәҙерғолов
в) Ильнур Муллабаев
+г) Олег Ханов
д) Илдар Вәлиев

2. С. Айытматовтың “Язалау урыны” романында Иисус Христос кеүек кирелеп һәләк булған герой:
а) Базарбай
б) Боҫтон
+в) Авдий Каллистратов
г) Аҡбара
д) Ташсәйнәр

3. Иҙеүкәй, Ҡаҙанғап,Әбүталип образдары Сыңғыҙ Айытматовтың ҡайһы романы геройҙары:
+а) “Быуаттан да оҙон көн”
б) “Язалау урыны”
в) “Кассандра тамғаһы”
г) “Тауҙар ҡолағанда” (“Мәңгелек кәләш”)

4. Сыңғыҙ Айытматовтың “Быуаттан да оҙон көн” романында Иҙеүкәй образы менән йәнәш һүрәтләнгән хайуан:
а) Йәйәбарыҫ ҡушаматлы барыҫ
б) Гөлһары ҡушаматлы ат
в) Аҡбара ҡушаматлы бүре
+г) Ҡаранар ҡушаматлы дөйә

5. “Маңҡортлоҡ” термины, проблемаһы Сыңғыҙ Айытматовтың ниндәй романында риүәйәт аша асыла?
+а) “Быуаттан да оҙон көн”
б) “Язалау урыны”
в) “Кассандра тамғаһы”
г) “Тауҙар ҡолағанда” (“Мәңгелек кәләш”)

6. Быуындан-быуынға туплана килгән гөнаһ ауырлығын тойоп, тыуыуҙан баш тартҡан киләһе быуын конфликты Сыңғыҙ Айытматовтың ҡайһы романына хас?
а) “Быуаттан да оҙон көн”
б) “Язалау урыны”
+в) “Кассандра тамғаһы”
г) “Тауҙар ҡолағанда” (“Мәңгелек кәләш”)

7. Иисус Христос һәм Понтий Пилат диалогы Сыңғыҙ Айытматовтың ҡайһы романы композицияһына инеп киткән?
а) “Быуаттан да оҙон көн”
+б) “Язалау урыны”
в) “Кассандра тамғаһы”
г) “Тауҙар ҡолағанда” (“Мәңгелек кәләш”)

8. Аҡбара һәм Ташсәйнәр ҡушаматлы бүреләр ғаиләһе – Сыңғыҙ Айытматовтың ҡайһы романы геройҙары?
а) “Быуаттан да оҙон көн”
+б) “Язалау урыны”
в) “Кассандра тамғаһы”
г) “Тауҙар ҡолағанда” (“Мәңгелек кәләш”)

9. Ҡаранар ҡушаматлы дөйә образын һүрәтләгән роман?
+а) “Быуаттан да оҙон көн”
б) “Язалау урыны”
в) “Кассандра тамғаһы”
г) “Тауҙар ҡолағанда” (“Мәңгелек кәләш”)

10. Йәйәбарыҫ ҡушаматлы барыҫ яҙмышын хикәйәләгән роман:
а) “Быуаттан да оҙон көн”
б) “Язалау урыны”
в) “Кассандра тамғаһы”

+г) “Тауҙар ҡолағанда” (“Мәңгелек кәләш”)

11. Йәйәбарыҫ ҡушаматлы барыҫ яҙмышына йәнәш һүрәтләнгән герой:
а) Ташафған
б) Бектур аға
+в) Арсен Саманчин
г) Эрен
д) Айзада
Тест 6
Ҡаҙаҡ әҙәбиәте
1. Түбәндәге шиғырҙың авторын билдәләгеҙ:
“Ялған дуҫың оҡшаш күләгәгә:
Ҡояш булһа – ҡалмаҫ артыңдан.
Әгәр инде көнөң болот булһа –
Юғалыр ул өнһөҙ алдыңдан”.

а) Олжас Сөләймәнов
+б) Абай
в) Бохара-йырау
г) Әхәт Ҡорамсин

2. Түбәндәге шиғыр юлдарын башҡорт теленә кем тәржемә иткән?
“Ялған дуҫың оҡшаш күләгәгә:
Ҡояш булһа – ҡалмаҫ артыңдан.
Әгәр инде көнөң болот булһа –
Юғалыр ул өнһөҙ алдыңдан”.
а) Сәйфи Ҡудаш
б) Хәсән Назар
в) Мостай Кәрим
+г) Рәми Ғарипов
д) Назар Нәжми

3. Түбәндәге башҡорт шағирҙарынан Абайҙың замандашын билдәләгеҙ?
+а) Аҡмулла
б) Рәйес Түләк
в) Мостай Кәрим
г) Салауат Юлаев

4. Түбәндәге шиғырҙа Абай ниндәй строфик форма ҡулланған?
Атай күңеле төтәй янып,
Улынан һөнәр сыҡмаһа.
Илдән ҡалып, өйҙә ятып,
Хужалыҡты тотмаһа.
Өмөтөң ҡайҙа?
Ялғыштың, аңла,
Абайла!
а) алтыаяҡ
+б) етеаяҡ
в) һигеҙаяҡ
г) туғыҙаяҡ

5. Түбәндәге шиғырҙа Абай ниндәй строфик форма ҡулланған?

Йыраҡтан ымлап,
Йөрәктән сыңлап,
Сымырҙап тәнгә тарала,
Ҡаянан сабып
Һәм яйын табып
Кейектәр ҡыуып ала,
Туҡһанды туҡый ҡыҙыл тел,
Һөйләйем тиһәң, рәтен бел.
а) алтыаяҡ
б) етеаяҡ
+в) һигеҙаяҡ
г) туғыҙаяҡ

6. Түбәндәге шиғырҙа Аҡмулла ниндәй автор строфаһын ҡулланған?
Йөрәк – диңгеҙ, шатлығы – бер аҫылташ.
Бер ашлыҡһыҙ йөрәк һис йәшәй алмаҫ.
Ҡайнар хистәр китә ҡалһа йөрәктән,
Был тормошта мауығыр эш табылмаҫ.
а) Мостай Кәрим строфаһы
+б) Аҡмулла строфаһы
в) Бабич строфаһы

7. Абайҙың “Мәсғүт” поэмаһында байлыҡты белдереүсе сәскә төҫө:
а) зәңгәр
+б) һары
в) аҡ
г) ҡыҙыл
д) алһыу

8. Абайҙың “Мәсғүт” поэмаһында төп геройға аҡыл биреүсе изге зат:
+а) Хызыр Ильяс
б) Ғайса пәйғәмбәр
в) Хужа Насретдин
г) мулла

9. Абайҙың “Мәсғүт” поэмаһында төп проблема:
+а) хаким һәм халыҡ мөнәсәбәте
б) мөхәббәт
в) ата һәм улдар мөнәсәбәте
г) нәфсе

10. Абайҙың “Искәндәр” поэмаһында ғалим образы:
а) Платон
б) Гиппократ
+в) Аристотель
г) Әбүғалисина
д) Аҡмулла

11. Абайҙың “Искәндәр” поэмаһында төп герой итеп алынған тарихи шәхес:
а) Салауат
+б) Александр Македонский
в) Шамил

г) Иван Грозный

12. Абайҙың “Искәндәр” поэмаһында нәфсене символлаштырған поэтик образ:
а) ҡапҡа
б) йылға
+в) күҙ һөйәге
г) үлсәү
д) кипкән балыҡ

13. Абайҙың дидактик проза әҫәре нисек атала?
а) “Файҙалы кәңәштәр”
б) “Ҡаҙаҡ халҡыма”
+в) “Хикмәтле һүҙ”
г) “Нәсихәттәр”

14. Түбәндәге өҙөк Абайҙың ҡайһы әҫәренән алынған?
“Әҙәм балаһын заман үҫтерә. Кем дә кем яман тәрбиә алһа – быға барлыҡ замандаштары ла ғәйепле”.
+а) “Хикмәтле һүҙ”
б) “Искәндәр”
в) “Мәсғүт”
г) “Белемленән сыҡҡан һүҙ…”

15. Абайҙың әҫәренән алынған өҙөктә ниндәй һүрәтләү сараһы ҡулланылған?
“Үҙе өсөн генә эшләгән көйшәп кенә йәшәгән хайуанға оҡшаш”.
а) метафора
б) йәнләндереү
+в) сағыштырыу
г) аллегория
д) эвфемизм

16. Абайҙың тормош юлы, ижади, ижтимағи эшмәкәрлеге хаҡында яҙылған “Абай юлы” романы авторы:
+а) Мохтар Әүәзов
б) Олжас Сөләймәнов
в) Сыңғыҙ Айытматов
г) Мостай Кәрим
д) Булат Рафиҡов
Критерии оценивания тестовых заданий
10 баллов - за 100% правильных ответов
7-9 баллов - за 80-90% правильных ответов
5-6 баллов - за 60-70% правильных ответов
3-4 балла - за 40-50% правильных ответов
1-2 балла - за 20-30 % правильных ответов
0 баллов - нет правильных ответов

Критериями оценивания при модульно-рейтинговой системеявляются баллы, которые выставляются преподавателем за виды деятельности (оценочные средства) по итогам изучения модулей (разделов дисциплины), перечисленных в рейтинг-плане дисциплины (*для экзамена:* текущий контроль – максимум 40 баллов; рубежный контроль – максимум 30 баллов, поощрительные баллы – максимум 10; *для зачета:* текущий

контроль – максимум 50 баллов; рубежный контроль – максимум 50 баллов, поощрительные баллы – максимум 10).

Шкалы оценивания:

(*для экзамена:*

от 45 до 59 баллов – «удовлетворительно»;

от 60 до 79 баллов – «хорошо»;

от 80 баллов – «отлично».

для зачета:

зачтено – от 60 до 110 рейтинговых баллов (включая 10 поощрительных баллов),

не зачтено – от 0 до 59 рейтинговых баллов).

Рейтинг-план дисциплины*(при необходимости)*

Виды учебной деятельности студентов	Балл за конкретное задание	Число заданий за семестр	Баллы	
			Минимальный	Максимальный
Модуль 1. Истоки литературного наследия				
Текущий контроль				**25**
1. Аудиторная работа	1	22		22
2. Читательский дневник	3	1		3
Рубежный контроль				
1. Тестовый контроль	25	1		25
Модуль 2. Литература тюркских народов				
Текущий контроль				
1. Аудиторная работа	1	22		22
2. Читательский дневник	3	1		3
Рубежный контроль				
1. Тестовый контроль	25	1		25
Поощрительные баллы				

1. Студенческая олимпиада	5	1		**5**
2. Публикация статей	5	1		**5**
Посещаемость (баллы вычитаются из общей суммы набранных баллов)				
1. Посещение лекционных занятий			**0**	**–6**
2. Посещение практических (семинарских, лабораторных занятий)			**0**	**–10**
Итоговый контроль				
1. Зачет (дифференцированный зачет)				

Результаты обучения по дисциплине (модулю) у обучающихся оцениваются по итогам текущего контроля количественной оценкой, выраженной в рейтинговых баллах. Оценке подлежит каждое контрольное мероприятие.

При оценивании сформированности компетенций применяется четырехуровневая шкала «неудовлетворительно», «удовлетворительно», «хорошо», «отлично».

Максимальный балл по каждому виду оценочного средства определяется в рейтинг-плане и выражает полное (100%) освоение компетенции.

Уровень сформированности компетенции «хорошо» устанавливается в случае, когда объем выполненных заданий соответствующего оценочного средства составляет 80-100%; «удовлетворительно» – выполнено 40-80%; «неудовлетворительно» – выполнено 0-40%

Рейтинговый балл за выполнение части или полного объема заданий соответствующего оценочного средства выставляется по формуле:

Рейтинговый балл = k × Максимальный балл,

где k = 0,2 при уровне освоения «неудовлетворительно», k = 0,4 при уровне освоения «удовлетворительно», k = 0,8 при уровне освоения «хорошо» и k = 1 при уровне освоения «отлично».

Оценка на этапе промежуточной аттестации выставляется согласно Положению о модульно-рейтинговой системе обучения и оценки успеваемости студентов УУНиТ:

На зачете выставляется оценка:

• зачтено - при накоплении от 60 до 110 рейтинговых баллов (включая 10 поощрительных баллов),

• не зачтено - при накоплении от 0 до 59 рейтинговых баллов.

При получении на экзамене оценок «отлично», «хорошо», «удовлетворительно», на зачёте оценки «зачтено» считается, что результаты обучения по дисциплине (модулю) достигнуты и компетенции на этапе изучения дисциплины (модуля) сформированы.